

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 921

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărți, 20 septembrie 2022

SUMAR

Pagina

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE
ȘI JUSTIȚIE

Decizia nr. 12 din 6 iunie 2022 (Completul pentru soluționarea
recursului în interesul legii) 2–16

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 12**din 6 iunie 2022**

Dosar nr. 212/1/2022

Corina Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Laura Mihaela Ivanovici Valentina Vrabie	— președintele Secției I civile — președintele delegat al Secției a II-a civile
Denisa Angelica Stănișor	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Daniel Grădinaru Mihaela Tăbârcă Mioara Iolanda Grecu Mari Ilie Carmen Georgeta Negrilă Cristina Truțescu Lavinia Dascălu Virginia Florentina Duminecă	— președintele Secției penale — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția a II-a civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Sandu Necula	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Florentina Dinu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Mihaela Voinescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emilia Claudia Vișoiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mariana Constantinescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cezar Hîncu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Liliana Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ioana Bogdan Eleni Cristina Marcu	— judecător la Secția penală — judecător la Secția penală

1. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii este legal constituit, în conformitate cu dispozițiile art. 516 alin. (2) din Codul de procedură civilă, raportat la art. 34 alin. (3) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Antonia Eleonora Constantin, procuror șef serviciu al Secției judiciare.

4. La ședința de judecată participă magistratul-asistent Ileana Peligrad, desemnat pentru această cauză în conformitate

cu dispozițiile art. 35 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

5. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la dezlegarea următoarei probleme de drept: „interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (5¹) și art. 5 alin. (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fondurile publice în anul 2015, precum și alte măsuri din domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări prin Legea nr. 71/2015, a dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (2), art. 3¹ alin. (1)—(1³) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fondurile publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal bugetare, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016, aprobată cu modificări prin Legea nr. 250/2016, în sensul de a se stabili dacă, raportat la dispozițiile art. 16 alin. (1) din capitolul VIII — Reglementări specifice personalului din sistemul justiției — anexa nr. VI — Familia ocupațională de funcții bugetare Justiție la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fondurile publice, egalizarea la nivel maxim a indemnizațiilor asistenților judiciari presupune sau nu majorarea indemnizației lunare de încadrare în raport cu vechimea efectiv realizată în funcție”.

6. Magistratul-asistent învederează că la dosarul cauzei au fost depuse supliment la raportul întocmit de judecătorii-raportori, amicus curiae din partea unor asistenți judiciari și punct de vedere din partea doamnei judecător Carmen Georgeta Negrilă, membru al completului de judecată, prin care a solicitat următoarele:

I) respingerea ca inadmisibil a recursului în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;

II) în subsidiar, în cazul în care, cu majoritatea calificată prevăzută de lege, nu se adoptă soluția de respingere a sesizării ca inadmisibilă, reformularea problemei de drept căreia trebuie să i se dea o dezlegare de principiu, în sensul de a se stabili „dacă dispozițiile art. 1 alin. (5¹) și art. 5 alin. (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 sunt aplicabile sau nu și asistenților judiciari”, urmând ca minuta să reflecte răspunsul pozitiv la chestiunea anterior menționată.

7. Președintele completului, doamna judecător Corina Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, a acordat cuvântul reprezentantului Ministerului Public asupra solicitării de respingere ca inadmisibil a recursului în interesul legii și de reformulare a problemei de drept ce face obiectul prezentei cauze.

8. Reprezentantul Ministerului Public a arătat că, la termenul de judecată anterior, așa cum rezultă și din Încheierea de ședință din 11 aprilie 2022, problema admisibilității a fost tranșată, instanța supremă fiind investită cu o veritabilă problemă de drept.

9. Deliberând, cu majoritate de voturi, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a constatat că problema admisibilității prezentului recurs în interesul legii a fost soluționată la termenul anterior, reținându-se ca fiind îndeplinite condițiile de admisibilitate

a recursului în interesul legii prevăzute de art. 515 din Codul de procedură civilă.

10. În ceea ce privește reformularea problemei de drept ce face obiectul prezentei sesizări, cu majoritate, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a respins solicitarea propusă de doamna judecător Carmen Georgeta Negrilă prin punctul de vedere formulat.

11. Președintele completului, doamna judecător Corina Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, a acordat cuvântul reprezentantului Ministerului Public pe fondul recursului în interesul legii.

12. Reprezentantul procurorului general a solicitat admiterea recursului în interesul legii și, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (5¹) și art. 5 alin. (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, a dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (2), art. 3¹ alin. (1)—(13) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 raportat la dispozițiile art. 16 alin. (1) din capitolul VIII — anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 284/2010, egalizarea la nivel maxim a indemnizațiilor asistenților judiciari nu presupune majorarea indemnizației lunare de încadrare în raport cu vechimea efectiv realizată în funcție, superioară vechimii de 5 ani, corespunzătoare duratei numirii în funcția de asistent judiciar, prevăzută de art. 110 din Legea nr. 304/2004.

13. În susținere s-a arătat că principiul egalității în fața legii nu poate justifica aplicarea unor elemente ale sistemului de salarizare specifice altei categorii profesionale, chiar dacă aceasta aparține aceleiași familii ocupaționale; așadar, comparația se face între persoanele aflate în aceeași categorie profesională, având aceeași vechime în funcție sau în specialitate, astfel cum aceste vechimi au fost reglementate în Legea-cadru nr. 284/2010 (în vigoare la data pronunțării Deciziei Curții Constituționale nr. 794/2016), pe această cale neputându-se ajunge la completarea legii și crearea unei terțe soluții normative, care nu este în litera și spiritul legii.

14. Practic, egalizarea la nivel maxim a indemnizațiilor de încadrare prin luarea în considerare a drepturilor stabilite prin hotărâri judecătorești nu poate constitui temei pentru modificarea, în privința asistenților judiciari, a elementelor sistemului de salarizare instituit *illo tempore* prin lege.

15. În plus, existența unor hotărâri judecătorești prin care unor reclamânți le-a fost recunoscut un nivel de salarizare corespunzător tranșelor de vechime în funcție superioare vechimii de 5 ani, aplicabile judecătorilor, nu constituie un temei suficient pentru aplicarea acestui nivel întregii categorii profesionale a asistenților judiciari, deoarece ar echivala cu incursiunea instanțelor judecătorești în atribuțiile puterii legislative, contrar deciziilor nr. 818—821/2008 ale Curții Constituționale.

16. Președintele completului, doamna judecător Corina Alina Corbu, constatând că nu mai sunt alte completări, chestiuni de invocat sau întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, a constatat următoarele:

I. Temeiul juridic al recursului în interesul legii

17. Articolul 514 din Codul de procedură civilă prevede astfel: „Pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, colegiile de conducere ale curților de apel, precum și Avocatul Poporului au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești.”

II. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

18. Sesizarea s-a făcut de către Ministerul Public, atașându-se documentația constituită în legătură cu problema de drept ce face obiectul prezentului recurs în interesul legii.

III. Normele de drept intern care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție

19. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, denumită în continuare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014*

Art. 1 alin. (5¹) — „Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), personalul din aparatul de lucru al Parlamentului și din celelalte instituții și autorități publice, salarizat la același nivel, precum și personalul din cadrul Consiliului Concurenței și al Curții de Conturi, inclusiv personalul prevăzut la art. 5 din aceste instituții, care beneficiază de un cuantum al salariilor de bază și al sporurilor mai mici decât cele stabilite la nivel maxim în cadrul aceleiași instituții sau autorități publice pentru fiecare funcție/grad/treaptă și gradație, va fi salarizat la nivelul maxim dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții.”

Art. 5 alin. (11) — „Prin nivel de salarizare în plată pentru funcțiile similare se înțelege același cuantum al salariului de bază cu cel al salariaților având aceeași funcție, în care au fost incluse, după data de 31 decembrie 2009, sumele aferente salariului de încadrare, precum și sumele aferente sporurilor de care au beneficiat înainte de această dată, dacă salariatul angajat, numit sau promovat îndeplinește aceleași condiții de studii — medii, superioare, postuniversitare, doctorale —, de vechime și își desfășoară activitatea în aceleași condiții, specifice locului de muncă la data angajării sau promovării.”

20. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016 denumită în continuare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015*

„Art. 1. — (1) În anul 2016, cuantumul brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se menține la același nivel cu cel ce se acordă pentru luna decembrie 2015, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții și nu se aplică valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzatori claselor de salarizare prevăzuți în anexele la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În anul 2016, cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare, care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația lunară brută de încadrare, se menține la același nivel cu cel ce se acordă personalului plătit din fonduri publice pentru luna decembrie 2015, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții. (...)

Art. 31. — (1) Prin excepție de la prevederile art. 1 alin. (1), începând cu luna august 2016, personalul plătit din fonduri publice care beneficiază de un cuantum al salariilor de bază/indemnizațiilor de încadrare, aferent unui program normal al timpului de muncă, mai mic decât cel stabilit în plată la nivel maxim pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, după caz, va fi salarizat la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective, dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

(1¹) Sintagma «fiecare funcție» prevăzută la alin. (1) reprezintă funcțiile prevăzute în aceeași anexă, capitol, literă, număr și număr curent în Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare. (...)

(13) În aplicarea prevederilor alin. (1), prin instituție sau autoritate publică se înțelege acea instituție sau autoritate publică cu personalitate juridică care are patrimoniu propriu, buget propriu de venituri și cheltuieli, conduce contabilitate proprie, iar conducătorul acesteia are calitatea de ordonator de

credite. În cazul instituțiilor sau autorităților publice aflate în subordinea aceluiași ordonator de credite, având același scop, îndeplinind aceleași funcții și atribuții, aflate la același nivel de subordonare din punct de vedere financiar, nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare se va stabili la nivelul maxim aflat în plată din cadrul tuturor acestor instituții sau autorități publice subordonate.”

21. *Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Legea-cadru nr. 284/2010*

Art. 16 din capitolul VIII — Reglementări specifice personalului din sistemul justiției — anexa nr. VI — Familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție”

„(1) Asistenții judiciari numiți în condițiile Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt salariați cu o indemnizație de încadrare stabilită pe baza coeficienților de ierarhizare prevăzuți la cap. I nr. crt. 1 din prezenta anexă, aferenți unei vechimi în funcție de la 0 la 3 ani, respectiv de la 3 la 5 ani.”

IV. Orientările jurisprudențiale divergente

22. Într-o primă orientare jurisprudențială, cererile de chemare în judecată au fost respinse, reținându-se că, potrivit art. 16 alin. (1) din capitolul VIII al anexei VI — Familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție” — la Legea-cadru nr. 284/2010, asistenții judiciari numiți în condițiile Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, modificată și completată (denumită în continuare *Legea nr. 304/2004*), sunt salariați cu o indemnizație de încadrare stabilită pe baza coeficienților de ierarhizare prevăzuți la cap. I nr. crt. 1 din această anexă, aferenți unei vechimi în funcție de la 0 la 3 ani, respectiv de la 3 la 5 ani.

23. De asemenea, potrivit lit. B.a) din Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fondurile publice, aprobate prin Ordinul ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al ministrului finanțelor publice nr. 42/77/2011, denumit în continuare *Ordinul nr. 42/77/2011*, începând cu 1 ianuarie 2011, personalul din sistemul justiției se reîncadrează pe clasele de salarizare, pe funcțiile, gradele și gradările prevăzute în Legea-cadru nr. 284/2010, în raport cu funcția, gradul/treapta profesional/profesională, vechimea avute de persoana respectivă la 31 decembrie 2010.

24. Este oferit exemplul persoanei care, la 31 decembrie 2010, era încadrată în funcția de asistent judiciar și, conform normei metodologice, începând cu 1 ianuarie 2011, această persoană se reîncadrează în aceeași funcție, stabilindu-se clasa de salarizare în raport cu vechimea în funcție prevăzută la art. 16 alin. (1) din cap. VIII al anexei nr. VI la Legea-cadru nr. 284/2010 și cu vechimea în muncă avute la 31 decembrie 2010 (pentru o vechime în funcție de la 3 la 5 ani și o vechime în muncă de peste 20 de ani, clasa de salarizare este 100). Asistenții judiciari se pot încadra până la clasa maximă de salarizare.

25. Instanțele care au împărtășit această opinie au avut în vedere dispozițiile art. 110 din Legea nr. 304/2004, potrivit cărora asistenții judiciari sunt numiți de ministrul justiției, la propunerea Consiliului Economic și Social, pe o perioadă de 5 ani, dintre persoanele cu o vechime în funcții juridice de cel puțin 5 ani, astfel încât mandatul limitat exclude aplicarea dispozițiilor care prevăd fidelizarea în sistemul justiției prin acordarea sporului sau a majorării de fidelitate.

26. La momentul adoptării Legii-cadru nr. 284/2010, legiuitorul a considerat că se poate avea în vedere acordarea unui drept specific doar pentru perioada aferentă vechimii în funcția pe care un asistent judiciar o poate îndeplini în sistem, respectiv de la 3 ani la 5 ani, astfel încât nu este relevant faptul că asistentul judiciar obține un nou mandat de 5 ani, întrucât fidelizarea este incompatibilă cu noțiunea de mandat.

27. De altfel, rațiunile pentru care legiuitorul a exclus asistenții judiciari de la acordarea sporului pentru vechimea în funcție (sporul de fidelizare) au fost legate de faptul că aceștia reprezintă

o categorie de personal distinctă de cea a magistraților, au un statut diferit, ceea ce justifică o salarizare diferită.

28. Or, acordarea unor drepturi salariale unei categorii sau alteia din sistemul bugetar este atributul exclusiv al legiuitorului, singurul în măsură să stabilească criteriile pe baza cărora se fundamentează un anumit sistem de salarizare.

29. Instanțele care au adoptat această opinie au reținut că Decizia nr. 794/2016 a Curții Constituționale, prin care s-a constatat că dispozițiile art. 3¹ alin. (1)² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 sunt neconstituționale, a stabilit că egalizarea la nivel maxim a salariului de bază/indemnizației de încadrare corespunzător fiecărei funcții, fiecărui grad, fiecărei trepte, gradații, vechimi în funcție sau în specialitate trebuie să includă majorările (indexările) stabilite prin hotărâri judecătorești și să fie aceleași pentru tot personalul salariat potrivit dispozițiilor de lege aplicabile în cadrul aceleiași categorii profesionale, respectiv familii ocupaționale prevăzute de Legea-cadru nr. 284/2010.

30. Acest rezultat expus ca fiind în spiritul legii, detaliat de Curtea Constituțională, nu poate fi realizat prin aplicarea unui spor sau a altei majorări salariale prevăzute pentru o altă categorie profesională, ci prin aplicarea unei valori de referință sectoriale unice întregii familii ocupaționale „Justiție”.

31. Cu alte cuvinte, în mecanismul de stabilire a salariilor/indemnizațiilor prevăzute de Legea-cadru nr. 284/2010, coeficienții prevăzuți de lege pentru fiecare categorie profesională trebuie respectați, după cum trebuie respectată și o valoare de referință sectorială unică, la care se raportează acești coeficienți.

32. Decizia nr. 794/2016 a Curții Constituționale se referă tocmai la acest aspect, anume la stabilirea unei valori de referință unice, care să includă și majorările aplicabile salariilor de bază/indemnizațiilor de încadrare stabilite prin hotărâri judecătorești. Așadar, situația la care se referă decizia Curții Constituționale este cea a hotărârilor judecătorești prin care se majorează indemnizația de încadrare, iar nu a recunoașterii unor sporuri care, având caracter accesoriu, sunt acordate pe baza unor situații de fapt, fără aplicabilitate generală.

33. Din această ultimă perspectivă s-a observat că prin cererile de chemare în judecată reclamanții au solicitat egalizarea la nivel maxim a drepturilor salariale aferente unei perioade începând cu 9 aprilie 2015 și în continuare pentru viitor, până la încetarea raporturilor de muncă, prevalându-se de hotărâri judecătorești datând din perioada 2008—2009 care vizau situații juridice deduse judecării anterior intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare (denumită în continuare *Legea-cadru nr. 330/2009*), și Legii-cadru nr. 284/2010, prin care asistenții judiciari au obținut despăgubiri aferente sporului de fidelitate prevăzut de art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, cu modificările ulterioare (denumită în continuare *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006*).

34. Or, după abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2006, fidelizarea magistraților și personalului asimilat acestora nu se mai face prin adăugarea unui spor la indemnizația de încadrare, ci prin aplicarea unui coeficient la valoarea de referință sectorială, acest coeficient fiind stabilit de legiuitor pe baza criteriului vechimii în funcție, pe 5 intervale de până la 20 de ani și, respectiv, de peste 20 de ani, pe când, în cazul asistenților judiciari, coeficienții maximi sunt corespunzători unei vechimi în funcție de 5 ani.

35. A raționa în sens contrar ar echivala cu încălcarea deciziilor nr. 818—821/2008 ale Curții Constituționale prin care s-a stabilit că instanțele de judecată nu au posibilitatea să refuze aplicarea dispozițiilor unei legi pe motiv că acestea sunt discriminatorii și să le înlocuiască cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

36. În situația în care cererile de chemare în judecată ar fi admise, aceasta ar echivala cu schimbarea modului de calcul

al salariului reclamantilor prin adăugarea unui spor aferent vechimii în funcție, ceea ce echivalează cu o activitate de legiferare a instanțelor și formarea unei *lex tertia* și ar conduce la încălcarea principiului separației puterilor în stat.

37. În cea de-a doua orientare jurisprudențială, cererile de chemare în judecată au fost admise, iar pârâții au fost obligați la stabilirea și plata drepturilor salariale ale reclamantilor la nivelul maxim al indemnizației de încadrare pentru fiecare funcție, grad, treaptă sau gradație, prin includerea sporului pentru vechimea în specialitatea funcției din sistemul judiciar (sporul de fidelitate), rezultat din aplicarea majorării indemnizației de încadrare brute lunare în raport cu vechimea efectiv realizată în funcția profesională de asistent judiciar, începând cu 9 aprilie 2015 și în continuare până la încetarea raporturilor de serviciu ale reclamantilor.

38. Pentru a pronunța aceste hotărâri, instanțele au reținut că, începând cu 9 aprilie 2015, în temeiul dispozițiilor art. 1 alin. (5¹) și art. 5 alin. (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, al dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (2) și art. 3¹ alin. (1)—(1³) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, astfel cum au fost interpretate cu efecte obligatorii prin deciziile nr. 23/2016 și nr. 36/2018 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, precum și prin Decizia nr. 794/2016 a Curții Constituționale, s-a născut dreptul reclamantilor și obligația corelativă a ordonatorilor de credite de egalizare a drepturilor salariale ale asistenților judiciari prin includerea în acestea a sporului de fidelitate recunoscut unor colegi ai reclamantilor prin hotărâri judecătorești pronunțate în perioada 2008—2009.

39. Din această perspectivă s-a considerat ca fiind lipsită de relevanță juridică împrejurarea că reglementările legale în materia salarizării asistenților judiciari nu includ și sporul în discuție, întrucât, în astfel de cauze, îndrituirea reclamantilor la respectivul drept nu se analizează prin raportare la prevederile din Legea-cadru nr. 284/2010, ci în strânsă corelație cu Legea nr. 71/2015 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice (denumită în continuare *Legea nr. 71/2015*) și actele normative ulterioare privind salarizarea personalului bugetar, astfel cum acestea au fost interpretate de instanța de unificare și de instanța de contencios constituțional.

40. În plus, dreptul reclamantilor încadrați ca asistenți judiciari de a beneficia de un spor de fidelitate nu trebuie legat de faptul că încadrarea lor se face în baza unui mandat cu termen, ci de perioada în care și-au desfășurat activitatea profesională în cadrul tribunalelor, rațiunea acordării sporului de fidelitate fiind aceea de a constitui o compensație financiară pentru stabilitatea în desfășurarea unei activități într-un anumit loc de muncă.

41. De altfel, potrivit dispozițiilor imperative conținute de art. 5 alin. (1) din Codul muncii, în cadrul relațiilor de muncă funcționează principiul egalității de tratament față de toți salariații și angajatorii.

42. În contextul în care autoritatea legiuitoare a înțeles să înlăture discriminările existente între persoane care ocupă aceleași funcții, au aceleași condiții de studii și vechime, este greu de susținut și mai mult decât discutabil, din perspectiva respectării prevederilor art. 16 din Constituția României, că eliminarea acestor discriminări ar fi avut în vedere doar anumite categorii de salariați, și nu toți destinatarii actelor normative în discuție, aflați în aceeași situație juridică, respectiv cei care beneficiază de un quantum al salariilor de bază și al sporurilor mai mici decât cele stabilite la nivel maxim în cadrul aceleiași instituții sau autorități publice pentru fiecare funcție/grad/treaptă sau gradație.

V. Punctul de vedere al Ministerului Public

43. În opinia titularului sesizării, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (5¹) și art. 5 alin. (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, a dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (2) și art. 3¹ alin. (1)—(1³) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 raportat la dispozițiile art. 16 alin. (1) din capitolul VIII —

anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 284/2010, egalizarea la nivel maxim a indemnizațiilor asistenților judiciari nu presupune majorarea indemnizației lunare de încadrare în raport cu vechimea efectiv realizată în funcție, superioară vechimii de 5 ani, corespunzătoare duratei numirii în funcția de asistent judiciar, prevăzută de art. 110 din Legea nr. 304/2004.

44. În aplicarea dispozițiilor art. 33 din Legea-cadru nr. 284/2010 și ale art. 4 alin. (3) din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, denumită în continuare *Legea nr. 285/2010*, a fost emis Ordinul nr. 42/77/2011.

45. Potrivit pct. I lit. B.a) din normele metodologice aprobate prin Ordinul nr. 42/77/2011, începând cu 1 ianuarie 2011, personalul din sistemul justiției se reîncadrează pe clasele de salarizare, pe funcțiile, gradele și gradațiile prevăzute în Legea-cadru nr. 284/2010, în raport cu funcția, gradul/treapta profesional/profesională, vechimea avute de persoana respectivă la 31 decembrie 2010.

46. Normele metodologice anterior menționate oferă și exemple de reîncadrare a personalului din justiție, iar la pct. I lit. B.a) pct. 5 este dat exemplul persoanei care, la 31 decembrie 2010, era încadrată în funcția de asistent judiciar și care, începând cu 1 ianuarie 2011, se reîncadrează în aceeași funcție și gradație, stabilindu-se clasa de salarizare în raport cu vechimea în funcție prevăzută la art. 16 alin. (1) din cap. VIII al anexei nr. VI la Legea-cadru nr. 284/2010 și cu vechimea în muncă avute la 31 decembrie 2010 (pentru o vechime în funcție de la 3 la 5 ani și o vechime în muncă de peste 20 de ani, clasa de salarizare este 100). S-a precizat că asistenții judiciari se pot încadra până la clasa maximă de salarizare 100.

47. Așadar, vechimea maximă în funcția de asistent judiciar, raportat la care se putea face reîncadrarea acestei categorii de personal, era cea aferentă tranșei de vechime în funcție de la 3 la 5 ani, corespunzătoare judecătorilor cu grad de judecătorie.

48. Soluția din Legea-cadru nr. 284/2010 era în deplină concordanță cu prevederile art. 110 din Legea nr. 304/2004, potrivit cărora asistenții judiciari sunt numiți de ministrul justiției, la propunerea Consiliului Economic și Social, pe o perioadă de 5 ani dintre persoanele cu o vechime în funcții juridice de cel puțin 5 ani și care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții: a) au cetățenia română, domiciliul în România și capacitate deplină de exercițiu; b) sunt licențiate în drept și dovedesc o pregătire teoretică corespunzătoare; c) nu au antecedente penale, nu au cazier fiscal și se bucură de o bună reputație; d) cunosc limba română; e) sunt apte, din punct de vedere medical și psihologic, pentru exercitarea funcției.

49. Astfel, dispozițiile legale incidente în materia salarizării asistenților judiciari au luat aprioric în considerare faptul că exercitarea funcției de asistent judiciar este esențialmente temporară, aceștia fiind numiți pe un mandat cu o durată limitată de 5 ani, și că obținerea unor noi mandate se înfățișează doar ca o simplă vocație și posibilitate, neputându-se vorbi despre un drept cert și absolut în această privință.

50. De altfel, soluția legislativă conținută în Legea-cadru nr. 284/2010 a fost preluată și în prevederile art. 16 alin. (1) din capitolul VIII secțiunea a 3-a din anexa nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Legea-cadru nr. 153/2017*.

51. În privința acestui din urmă text există o jurisprudență recentă a instanței de contencios constituțional, care poate fi preluată *mutatis mutandis* și în privința dispozițiilor corelative din Legea-cadru nr. 284/2010 și în care s-a reținut lipsa caracterului discriminatoriu al regulilor privind salarizarea asistenților judiciari și faptul că acestea reprezintă expresia opțiunii legiuitorului în materia salarizării acestei categorii de personal plătit din fondurile publice, ceea ce se înscrie în marja sa de apreciere, permisă de art. 16 din Constituția României.

52. Analizând diferența de tratament juridic a asistenților judiciari în raport cu judecătorii, instanța de contencios constituțional a considerat că aceasta este justificată de faptul că asistenții judiciari, deși participă la constituirea completului

de judecată, îndeplinesc doar un rol consultativ la înfăptuirea actului de justiție, neputându-se pune un semn de egalitate între activitatea desfășurată de aceștia și cea a judecătorilor. Cu toate acestea, recunoscând importanța activității desfășurate de asistenții judiciari și ținând cont și de obligațiile, interdicțiile și incompatibilitățile ce le revin acestora, legiuitorul a înțeles să stabilească un nivel al indemnizației corespunzătoare celei a judecătorului cu grad de judecătorie, aferentă unei vechimi în funcție de la 0 la 3 ani, respectiv de la 3 ani la 5 ani, ceea ce nu contravine principiului egalității, acest principiu neavând semnificația omogenității, de vreme ce situații obiectiv diferite justifică și chiar impun uneori un tratament diferențiat. În același context Curtea a reamintit că, potrivit jurisprudenței sale constante, principiul egalității în fața legii, consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituția României, nu înseamnă uniformitate, astfel încât a constatat că soluția legislativă în materia salarizării asistenților judiciari nu încalcă dispozițiile constituționale evocate prin raportare la art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

53. În ceea ce privește critica referitoare la încălcarea dispozițiilor art. 44 din Constituția României privind dreptul de proprietate privată și ale art. 1 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea a reținut că aceste prevederi nu se opun competenței legiuitorului de a reforma sistemul de salarizare și că protecția acordată drepturilor salariale prin normele constituționale și convenționale evocate se întinde în timp atât cât subzistă temeiul și baza legală a acordării acestora. Totodată, Curtea a arătat că aceste dispoziții nu au fost încălcate, de vreme ce ele nu garantează dreptul persoanei de a obține pe viitor un anumit quantum al salariului.

54. Instanța de contencios constituțional a mai precizat și că acceptarea criticilor autorilor excepțiilor de neconstituționalitate cu privire la omisiunea legiuitorului de a reglementa salarizarea asistenților judiciari în raport cu vechimea efectivă în funcție ar echivala cu transformarea sa în legiuitor pozitiv.

55. Acestea fiind premisele, Decizia Curții Constituționale nr. 794/2016 și deciziile prin care instanța supremă a soluționat chestiunile de drept în discuție nu își găsesc incidența în astfel de cauze.

56. Raționamentul și soluțiile acestor decizii nu pot fi extinse în privința altor elemente ale sistemului de salarizare care, în cauzele ce fac obiectul prezentului recurs în interesul legii, privesc stabilirea indemnizațiilor asistenților judiciari prin aplicarea unui așa-numit spor de fidelitate căruia îi dădeau expresie majorările prevăzute de art. 4 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, corespunzătoare tranșelor de vechime efectivă *numai* în funcțiile de judecător, procuror, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție sau de personal asimilat judecătorilor și procurorilor.

57. Principiul egalității în fața legii, căruia i se subsumează soluția egalizării la nivel maxim a salariului de bază/ indemnizației de încadrare, corespunzător fiecărei funcții, fiecărui grad, fiecărei trepte, gradații, vechimi în funcție sau specialitate în considerarea majorărilor (indexărilor) stabilite prin hotărâri judecătorești, care trebuie să fie aceleași pentru tot personalul salarizat potrivit dispozițiilor de lege aplicabile în cadrul aceleiași categorii profesionale, respectiv familii ocupaționale prevăzute de Legea-cadru nr. 284/2010, nu poate justifica aplicarea unor elemente ale sistemului de salarizare specifice altei categorii profesionale, chiar dacă aceasta aparține aceleiași familii ocupaționale.

58. Așadar, comparația se face între persoanele aflate în aceeași categorie profesională, având aceeași vechime în funcție sau în specialitate, astfel cum aceste vechimi au fost reglementate în Legea-cadru nr. 284/2010 (în vigoare la data pronunțării Deciziei Curții Constituționale nr. 794/2016).

59. Pe această cale nu se poate ajunge la completarea legii și crearea unei terțe soluții normative care nu este în litera și spiritul legii.

60. Practic, egalizarea la nivel maxim a indemnizațiilor de încadrare prin luarea în considerare a drepturilor stabilite prin

hotărâri judecătorești nu poate constitui temei pentru modificarea, în privința asistenților judiciari, a elementelor sistemului de salarizare instituit *illo tempore* prin lege.

61. În plus, existența unor hotărâri judecătorești prin care unor reclamânți le-a fost recunoscut un nivel de salarizare corespunzător tranșelor de vechime în funcție superioare vechimii de 5 ani, aplicabile judecătorilor, nu constituie un temei suficient pentru aplicarea acestui nivel întregii categorii profesionale a asistenților judiciari, deoarece ar echivala cu încursiunea instanțelor judecătorești în atribuțiile puterii legislative, contrar deciziilor nr. 818—821/2008 ale Curții Constituționale prin care s-a constatat că prevederile art. 1, art. 2 alin. (3) și art. 27 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare, denumită în continuare *Ordonanța Guvernului nr. 137/2000*, sunt neconstituționale, în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

62. Aceste considerente relevă, pe de o parte, că în aplicarea principiului egalizării indemnizațiilor de încadrare la nivelul maxim al acestora, comparația trebuie făcută prin raportare la personalul din aceeași categorie profesională și tranșele de vechime în funcție, astfel cum acestea au fost și sunt prevăzute de lege pentru fiecare categorie, și, pe de altă parte, că există o limită constituțională dată de respectarea principiului separației puterilor în stat, deoarece prin hotărârile pe care le pronunță instanțele nu trebuie să înlocuiască ori să completeze dispozițiile legale incidente.

63. Prin *reductio ad absurdum*, dacă s-ar admite opinia contrară, ar însemna că în materia salarizării personalului plătit din fonduri publice, pentru stabilirea nivelului maxim de salarizare la care este îndreptățită o categorie profesională, este suficientă pronunțarea unui număr mic de hotărâri sau chiar a unei singure hotărâri de admitere, indiferent de aplicabilitatea în cauzele respective a noțiunii de nivel maxim avut în vedere prin deciziile Curții Constituționale și ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, și atunci nu se mai justifică nici mecanismul de unificare a practicii reprezentat de recursul în interesul legii, situație care nu poate fi acceptată.

VI. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului

64. Jurisprudența relevantă a instanței supreme, în mecanismele procedurale de unificare a jurisprudenței, este reflectată în următoarele decizii prin care s-au dat dezlegări de principiu unor probleme de drept referitoare la soluția legislativă a egalizării salarizării la nivel maxim și la destinatarii respectivelor norme juridice:

— Decizia nr. 23 din 26 septembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 899 din 9 noiembrie 2016, prin care s-a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 28.884/3/2015, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și, în consecință, s-a stabilit că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, sintagma „salarizat la același nivel” are în vedere personalul din cadrul aparatului de lucru al Parlamentului, personalul din cadrul Consiliului Concurenței, al Curții de Conturi, precum și din cadrul celorlalte autorități și instituții publice enumerate de art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea-cadru nr. 284/2010; nivelul de salarizare ce va fi avut în vedere în interpretarea și aplicarea aceleiași norme este cel determinat prin aplicarea prevederilor art. 1 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, în cadrul aceleiași autorități sau instituții publice;

— Decizia nr. 36 din 4 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 606 din 16 iulie 2018, prin care s-a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel București —

Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 5.630/3/2017, pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile și, în consecință, s-a stabilit că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (5)¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, soluția egalizării indemnizațiilor la nivel maxim are în vedere și majorările și indexările recunoscute prin hotărâri judecătorești unor magistrați sau membri ai personalului auxiliar, indiferent dacă ordonatorul de credite a emis sau nu ordine de salarizare corespunzătoare.

65. Jurisprudența constituțională în materie de egalizare salarială la nivel maxim este ilustrată de Decizia nr. 794 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.029 din 21 decembrie 2016, prin care s-a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3¹ alin. (12) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015.

66. Instanța de contencios constituțional a reținut că: „18. Ținând cont de toate inechitățile constatate în sistemul de salarizare a personalului bugetar, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 434 din 9 iunie 2016, care modifică și completează Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, ce stabilește salarizarea în anul 2016 a personalului plătit din fonduri publice, legiuitorul a dorit înlăturarea inechităților din sistemul de salarizare al personalului bugetar. Așa cum rezultă din nota de fundamentare și din preambulul acestui act normativ, rațiunea principală a adoptării sale a fost eliminarea «inechităților în materie de salarizare în raport cu nivelul studiilor și al activității profesionale prestate» și a «discrepanțelor rezultate din neaplicarea în integralitate a prevederilor Legii-cadru nr. 284/2010». Astfel, prin art. 3¹ alin. (1), introdus în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016, s-a prevăzut că «[...] începând cu luna august 2016, personalul plătit din fonduri publice care beneficiază de un quantum al salariilor de bază/indemnizațiilor de încadrare mai mic decât cel stabilit la nivel maxim pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, după caz, va fi salarizat la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective, dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții».

67. În cuprinsul paragrafului 26 din aceeași decizie s-au reținut următoarele: „Curtea reține că hotărârea judecătorească, chiar dacă are efecte *inter partes*, interpretează norme de lege cu aplicabilitate generală. În procesul de aplicare a legii, scopul interpretării unei norme juridice constă în a stabili care este sfera situațiilor de fapt concrete, la care norma juridică respectivă se referă, și în a se asigura astfel corecta aplicare a acelei norme, interpretarea fiind necesară pentru a clarifica și a limpezi sensul exact al normei, și pentru a defini, cu toată precizia, voința legiuitorului. Or, Curtea constată că hotărârile judecătorești prin care s-a recunoscut majorarea indemnizației de încadrare, cum sunt cele prin care s-au stabilit majorările de 2%, 5% și respectiv 11% acordate magistraților și personalului asimilat, au aplicabilitate generală și se deosebesc de ipotezele în care, tot prin hotărâre judecătorească, ar fi fost recunoscute anumite drepturi în baza unor situații de fapt particulare, fără aplicabilitate generală (cum ar fi, spre exemplu, ipoteza în care o persoană a avut recunoscut sporul de doctorat)».

68. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în Hotărârea din 23 aprilie 2019 pronunțată în Cauza Elisei-Uzun și Andonie împotriva României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 722 din 11 august 2020, a reținut că: „73. Curtea observă că capătul de cerere formulat în temeiul art. 14 din Convenție se întemeie pe considerația potrivit căreia reclamații fuseseră discriminați în ceea ce privește acordarea de sporuri (a se vedea supra, pct. 71). Prin urmare, acest capăt de cerere este legat de cel deja examinat în temeiul art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. *Constatănd că nu a fost încălcat art. 1 din Protocolul nr. 1* (a se vedea supra, pct. 47), *Curtea consideră că nu se ridică o problemă separată în temeiul art. 14 din Convenție* [a se vedea, *mutatis mutandis*, *Hirst împotriva*

Regatului Unit (nr. 2), nr. 74.025/01, pct. 87, 6 octombrie 2005]. Situația este aplicabilă și în cazul capătului de cerere formulat în temeiul art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenție.”

VII. Raportul asupra recursului în interesul legii

69. Prin raportul întocmit de judecătorii-raportori desemnați, conform art. 516 alin. (5) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1 alin. (5)¹ și art. 5 alin. (1)¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 și a dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (2) și art. 3¹ alin. (1)—(13) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, raportat la dispozițiile art. 16 alin. (1) din capitolul VIII — Reglementări specifice personalului din sistemul justiției — anexa nr. VI — Familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție” la Legea-cadru nr. 284/2010, egalizarea la nivel maxim a indemnizațiilor asistenților judiciari nu presupune majorarea indemnizației lunare de încadrare în raport cu vechimea efectiv realizată în funcție, superioară celei de 5 ani.

VIII. Înalta Curte de Casație și Justiție

VIII.1.1. Regularitatea investigații

70. În cauză, declanșarea mecanismului de unificare a jurisprudenței, prin intermediul recursului în interesul legii, a fost realizată de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, care are calitate procesuală, în virtutea art. 514 din Codul de procedură civilă.

VIII.1.2. Asupra admisibilității recursului în interesul legii

71. Conform art. 515 din Codul de procedură civilă, recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii.

72. Din cuprinsul acestui text normativ rezultă cele patru condiții legale ce trebuie îndeplinite cumulativ pentru ca recursul în interesul legii să fie admisibil, și anume: sesizarea să aibă ca obiect o problemă de drept; această problemă de drept să fi fost dezlegată diferit de instanțele judecătorești; dovada soluționării diferite să se facă prin hotărâri judecătorești definitive; hotărârile judecătorești să fie anexate cererii.

73. Din analiza memoriului de sesizare cu recurs în interesul legii, precum și a documentelor atașate se apreciază că sunt îndeplinite cerințele formale de admisibilitate enunțate în precedent.

74. În legătură cu cea dintâi cerință enunțată este de menționat aspectul că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție trebuie să cuprindă indicarea unei reglementări susceptibile de interpretare diferită și care a generat o practică judiciară neunitară în aplicarea ei.

75. Din această perspectivă, potrivit actului de sesizare, problema de drept soluționată diferit de instanțe vizează interpretarea și aplicarea neunitară a dispozițiilor art. 1 alin. (5)¹ și art. 5 alin. (1)¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, a dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (2) și art. 3¹ alin. (1)—(13) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, *în sensul de a se stabili dacă, raportat la dispozițiile art. 16 alin. (1) din capitolul VIII — Reglementări specifice personalului din sistemul justiției — anexa nr. VI — Familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție” — la Legea-cadru nr. 284/2010, egalizarea la nivel maxim a indemnizațiilor asistenților judiciari presupune sau nu majorarea indemnizației lunare de încadrare în raport cu vechimea efectiv realizată în funcției.*

76. Dezlegarea acestei probleme de drept controversate din practica instanțelor judecătorești răspunde scopului recursului în interesul legii, acela de a asigura o interpretare și aplicare unitară a legii de către toate instanțele judecătorești și, pe cale de consecință, o jurisprudență predictibilă.

77. Cea de-a doua condiție de admisibilitate, privind dezlegarea diferită dată de instanțe asupra aceleiași probleme de drept, este îndeplinită, întrucât din cuprinsul hotărârilor definitive anexate actului de sesizare se reține că instanțele naționale au soluționat diferit această problemă de drept.

78. Cu referire la cerința existenței unor hotărâri definitive în dovedirea orientărilor jurisprudențiale divergente, se constată că actul de sesizare este însoțit de hotărâri judecătorești

relevante pentru problema de drept dedusă interpretării, astfel încât și această condiție este îndeplinită.

79. De asemenea, este îndeplinită și cea din urmă condiție de admisibilitate, actul de sesizare fiind însoțit de hotărâri judecătorești definitive cu privire la problematica ce formează obiectul sesizării.

80. Pentru argumentele expuse, constatând îndeplinite condițiile regularității investiției, prin prisma dispozițiilor art. 514 din Codul de procedură civilă, și fiind îndeplinite și condițiile de ordin formal, instituite de prevederile art. 515 din Codul de procedură civilă, se apreciază că recursul în interesul legii este admisibil.

VIII.2. Analiza fondului recursului în interesul legii

81. Problema de drept care face obiectul recursului în interesul legii privește chestiunea dacă egalizarea la nivel maxim a indemnizațiilor asistenților judiciari presupune sau nu majorarea indemnizației lunare de încadrare în raport cu vechimea efectivă realizată în funcție, potrivit art. 1 alin. (5¹) și art. 5 alin. (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (2) și art. 3¹ alin. (1)—(1³) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, raportat la dispozițiile art. 16 alin. (1) din capitolul VIII — Reglementări specifice personalului din sistemul justiției — anexa nr. VI — Familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție” la Legea-cadru nr. 284/2010.

82. Reclamanții din litigiile soluționate prin hotărârile judecătorești definitive, atașate sesizării de față, au calitatea de asistenți judiciari cu o vechime în funcție mai mare de 5 ani, deținând două, trei sau mai multe mandate succesive în această funcție. Aceștia au solicitat stabilirea și plata drepturilor salariale ce li se cuvin începând cu 9 aprilie 2015 și în continuare până la încetarea raporturilor de serviciu, prin aplicarea majorării indemnizației de încadrare brute lunare în raport cu vechimea efectivă realizată în specialitatea funcției.

83. Într-o primă orientare jurisprudențială, minoritară, cererile de chemare în judecată au fost respinse, reținându-se că, potrivit art. 16 alin. (1) din capitolul VIII al anexei nr. VI — Familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție” — la Legea-cadru nr. 284/2010, asistenții judiciari numiți în condițiile Legii nr. 304/2004 sunt salariați cu o indemnizație de încadrare stabilită pe baza coeficienților de ierarhizare prevăzuți la cap. I nr. crt. 1 din această anexă, aferenți unei vechimi în funcție de la 0 la 3 ani, respectiv de la 3 la 5 ani.

84. S-a mai reținut că, potrivit lit. B.a) din Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit în fondurile publice, aprobate prin Ordinul nr. 42/77/2011, începând cu 1 ianuarie 2011, personalul din sistemul justiției se reîncadrează pe clasele de salarizare, pe funcțiile, gradele și gradațiile prevăzute în Legea-cadru nr. 284/2010, în raport cu funcția, gradul/treapta profesional/profesională, vechimea avute de persoana respectivă la data de 31 decembrie 2010, asistenții judiciari putând fi încadrați până la clasa maximă de salarizare 100 (pentru o vechime în funcție de la 3 la 5 ani și o vechime în muncă de peste 20 de ani).

85. Instanțele care au împărtășit această opinie au avut în vedere că rațiunile pentru care legiuitorul a exclus asistenții judiciari de la acordarea majorării pentru vechimea în funcție (sporul de fidelitate) au fost legate de faptul că aceștia reprezintă o categorie de personal distinctă de cea a magistraților, au un statut diferit, ceea ce justifică o salarizare diferită. Or, acordarea unor drepturi salariale unei categorii sau alteia din sistemul bugetar este atributul exclusiv al legiuitorului.

86. În mecanismul de stabilire a salariilor/indemnizațiilor prevăzute de Legea-cadru nr. 284/2010, coeficienții prevăzuți de lege pentru fiecare categorie profesională trebuie respectați, după cum trebuie respectată și o valoare de referință sectorială unică, la care se raportează acești coeficienți.

87. Decizia nr. 794/2016 a Curții Constituționale se referă tocmai la acest aspect, anume la stabilirea unei valori de referință unice, care să includă și majorările aplicabile salariilor de bază/indemnizațiilor de încadrare stabilite prin hotărâri

judecătorești. Așadar, situația la care se referă decizia instanței de contencios constituțional este cea a hotărârilor judecătorești prin care se majorează indemnizația de încadrare, iar nu a recunoașterii unor sporuri care, având caracter accesoriu, sunt acordate pe baza unor situații de fapt, fără aplicabilitate generală.

88. Din această ultimă perspectivă s-a observat că prin cererile de chemare în judecată reclamanții au solicitat egalizarea la nivel maxim a drepturilor salariale aferente unei perioade începând cu 9 aprilie 2015 și în continuare pentru viitor, până la încetarea raporturilor de muncă, prevalându-se de hotărâri judecătorești datând din perioada 2008—2009 care vizau situații juridice deduse judecății anterior intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 330/2009 și Legii-cadru nr. 284/2010, prin care asistenții judiciari au obținut despăgubiri aferente sporului de fidelitate prevăzut de art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006.

89. Or, după abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2006, fidelizarea magistraților și personalului asimilat acestora nu se mai face prin adăugarea unui spor la indemnizația de încadrare, ci prin aplicarea unui coeficient la valoarea de referință sectorială, acest coeficient fiind prestabilit de legiuitor pe baza criteriului vechimii în funcție, pe 5 intervale de până la 20 de ani și, respectiv, de peste 20 de ani, pe când, în cazul asistenților judiciari, coeficienții maximi sunt corespunzători unei vechimi în funcție de 5 ani.

90. Dimpotrivă, în cea de-a doua orientare jurisprudențială, majoritară, cererile de chemare în judecată au fost admise, reținându-se că, începând cu 9 aprilie 2015, în temeiul dispozițiilor art. 1 alin. (5¹) și art. 5 alin. (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, al dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (2) și art. 3¹ alin. (1)—(1³) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, astfel cum au fost interpretate cu efecte obligatorii prin deciziile nr. 23/2016 și nr. 36/2018 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, precum și prin Decizia nr. 794/2016 a Curții Constituționale, s-a născut dreptul reclamanților și obligația corelativă a ordonatorilor de credite de egalizare a drepturilor salariale ale asistenților judiciari prin includerea în acestea a sporului de fidelitate (majorarea indemnizației de încadrare brută lunară în raport de vechimea în funcție) recunoscut unor colegi ai reclamanților prin hotărâri judecătorești pronunțate în perioada 2008—2009.

91. S-a considerat ca fiind lipsită de relevanță juridică împrejurarea că reglementările legale în materia salarizării asistenților judiciari nu includ și sporul/majorarea în discuție, întrucât în astfel de cauze îndrituirea reclamanților la respectivul spor nu se analizează prin raportare la prevederile din Legea-cadru nr. 284/2010, ci în strânsă corelație cu Legea nr. 71/2015 și actele normative ulterioare privind salarizarea personalului bugetar, astfel cum acestea au fost interpretate de instanța supremă în cadrul mecanismelor de unificare jurisprudențială și de instanța de contencios constituțional.

92. Au mai reținut aceste instanțe că dreptul reclamanților de a beneficia de un spor de fidelitate nu trebuie legat de faptul că încadrarea lor se face în baza unui mandat cu termen, ci de perioada în care și-au desfășurat activitatea profesională în cadrul tribunalelor, rațiunea acordării sporului de fidelitate fiind aceea de a constitui o compensație financiară pentru stabilitatea în desfășurarea unei activități într-un anumit loc de muncă.

93. De altfel, potrivit dispozițiilor imperative ale art. 5 alin. (1) din Codul muncii, în cadrul relațiilor de muncă funcționează principiul egalității de tratament față de toți salariații și angajatorii.

94. Divergența jurisprudențială poartă, așadar, asupra aplicabilității sau inaplicabilității, în cazul asistenților judiciari, începând cu 9 aprilie 2015, a soluției legislative a egalizării salarizării la nivel maxim, introdusă prin Legea nr. 71/2015, astfel cum a fost interpretată cu caracter obligatoriu de instanța supremă în cadrul mecanismelor de unificare jurisprudențială și de instanța de contencios constituțional, determinată de existența sau inexistența unei inegalități salariale izvorâte din

recunoașterea prin hotărâri judecătorești pronunțate în perioada 2008—2009, sub forma despăgubirilor decurgând din discriminare, în beneficiul unei părți din categoria asistenților judiciari, a dreptului la majorarea indemnizației de încadrare în raport cu vechimea în funcție (așa-numitul „spor de fidelitate”), ce o depășește pe cea maximă de 5 ani prevăzută de Legea-cadru nr. 284/2010.

95. În esență, în prima orientare jurisprudențială s-a reținut inaplicabilitatea soluției egalizării la nivel maxim, în condițiile inexistenței vreunei inegalități salariale în cadrul categoriei profesionale a asistenților judiciari, izvorâtă din legislația salarială specifică ori din hotărârile judecătorești pronunțate în perioada de referință (2008—2009), în vreme ce în a doua orientare jurisprudențială s-a reținut aplicabilitatea soluției egalizării, pentru înlăturarea diferențelor de salarizare izvorâte din respectivele hotărâri judecătorești care recunosc dreptul la majorarea indemnizației de încadrare, aferentă tranșelor de vechime în funcție superioare celei de 5 ani.

96. Cu titlu preliminar se cuvine a fi prezentate elementele esențiale care țin, pe de o parte, de istoricul și evoluția reglementării în materia drepturilor salariale ale asistenților judiciari, cu privire specială asupra dreptului la vechime în funcție, iar, pe de altă parte, de contextul legislativ în care a fost adoptată soluția egalizării salariale la nivel maxim a indemnizațiilor de încadrare, prin normele juridice supuse dezlegării de principiu în cadrul mecanismului de unificare în dezbatere.

97. Astfel, într-un prim plan de analiză, subsumat evoluției reglementării în materia drepturilor salariale ale asistenților judiciari, este necesar a fi amintit că, potrivit dispozițiilor art. 5 alin. (1) din Legea nr. 50/1996 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului din organele autorității judecătorești, cu modificările și completările aduse prin Ordonanța Guvernului nr. 83/2000, „Magistrații beneficiază de un adaos la indemnizația de încadrare lunară, în raport cu vechimea efectivă în funcțiile prevăzute la art. 42 și art. 43 alin. 2 din Legea nr. 92/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, calculat în procente la indemnizația brută de încadrare, după cum urmează: de la 5 la 10 ani — 5%; de la 10 la 15 ani — 10%; de la 15 la 20 de ani — 15%; peste 20 de ani — 20%”, iar conform art. 171 alin. (1), „Asistenții judiciari numiți în condițiile Legii nr. 92/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt remunerați cu indemnizația lunară corespunzătoare coeficientului de multiplicare prevăzut la nr. crt. 29 din cap. A al anexei nr. 1”.

98. Ulterior, în reglementarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 177/2002 privind salarizarea și alte drepturi ale magistraților, s-a statuat în cuprinsul art. 4 alin. (1) că „Magistrații beneficiază, în raport cu vechimea efectivă în funcțiile de judecător, procuror, magistrat-asistent la Curtea Supremă de Justiție sau de personal asimilat magistraților, de o majorare a indemnizației stabilite potrivit art. 3 alin. (2), calculată în procente la indemnizația brută, după cum urmează: de la 5 la 10 ani — 5%; de la 10 la 15 ani — 10%; de la 15 la 20 de ani — 15%; peste 20 de ani — 20%”, iar în cuprinsul art. 15 alin. (1) s-a prevăzut că „Magistrații consultanți numiți în condițiile Legii nr. 92/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt remunerați cu indemnizația corespunzătoare nivelurilor de salarizare prevăzute, după caz, la nr. crt. 28—32 din cap. A al anexei nr. 1, în raport cu vechimea în funcții juridice”.

99. Mai apoi, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, s-a stabilit prin art. 4. alin. (1) că „Judecătorii, procurorii, personalul asimilat acestora și magistrații-asistenți beneficiază, în raport cu vechimea numai în funcțiile de judecător, procuror, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție sau de personal asimilat judecătorilor și procurorilor, de o majorare a indemnizației stabilite potrivit art. 3 alin. (1), calculată în procente la indemnizația de încadrare brută lunară, după cum urmează: de la 3 la 5 ani — 10%; de la 5 la 10 ani — 15%; de la 10 la 15 ani — 20%; de la 15 la 20 de ani — 25%; peste 20 de ani — 30%”, iar în cuprinsul art. 16 alin. (1) s-a statuat că „Asistenții judiciari numiți în condițiile Legii

nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările ulterioare, sunt salarizați cu o indemnizație de încadrare brută lunară potrivit coeficienților de multiplicare prevăzuți, după caz, la lit. A din anexă, nr. crt. 28—31, în raport cu vechimea în funcții juridice”.

100. La 1 ianuarie 2010 a intrat în vigoare Legea-cadru nr. 330/2009, care a fost abrogată și înlocuită prin Legea-cadru nr. 284/2010.

101. Rezultă că, anterior intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 330/2009, majorarea indemnizației de încadrare brute lunare s-a acordat numai judecătorilor, procurorilor, personalului asimilat acestora și magistraților-asistenți, în raport cu vechimea numai în funcțiile de judecător, procuror, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție sau de personal asimilat judecătorilor și procurorilor, iar indemnizația de încadrare a asistenților judiciari a fost stabilită pe baza unor coeficienți de multiplicare aferenți unei vechimi în funcție inferioare celei maxime de 5 ani prevăzute de Legea-cadru nr. 284/2010.

102. Odată cu intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 330/2009 a fost prevăzut un alt mecanism de stabilire a drepturilor salariale, menționat în capitolul III — Elementele sistemului de salarizare.

103. Prin art. 48 din Legea-cadru nr. 330/2009 s-a prevăzut că: „(1) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă: (...) 7. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 314 din 7 aprilie 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția art. 10 alin. (8), art. 11 alin. (4), art. 12—14, art. 15 alin. (1), art. 17, art. 22—29, art. 30—31, art. 31¹ alin. (2), art. 32—34 și art. 37—41.(...)”.

104. Pornind de la reglementarea de bază în forma sa inițială, prin Legea-cadru nr. 330/2009, la art. 1 s-a statuat că: „(1) Prezenta lege are ca obiect de reglementare stabilirea unui sistem unitar de salarizare pentru personalul din sectorul bugetar plătit din bugetul general consolidat al statului. (2) Începând cu data intrării în vigoare, în tot sau în parte, a prezentei legi, drepturile salariale ale personalului prevăzut la alin. (1) sunt și rămân în mod exclusiv cele prevăzute în prezenta lege”.

105. Astfel, la art. 11 alin. (2) s-a statuat că: „Sistemul de salarizare cuprinde salariile de bază, soldele funcțiilor de bază și indemnizațiile lunare de încadrare, sporurile, premiile, stimulentele și alte drepturi, corespunzătoare fiecărei categorii de personal din sectorul bugetar.”

106. Pentru diferențierea salariilor de bază, a soldelor funcțiilor de bază și a indemnizațiilor lunare de încadrare s-a prevăzut utilizarea unor coeficienți de ierarhizare cuprinși în intervalul 1,00, pentru funcția cu cea mai mică responsabilitate, și 12,00, pentru funcția cu cea mai mare responsabilitate în stat.

107. Potrivit art. 12 din aceeași lege, coeficienții de ierarhizare pe baza cărora urma a se stabili salariile de bază, soldele funcțiilor de bază și indemnizațiile lunare de încadrare, sporurile și alte drepturi specifice fiecărui domeniu de activitate au fost prevăzuți în anexele la această lege, însă, potrivit alin. (3) al acestui articol, „în anul 2010, salariile, soldele și indemnizațiile lunare de încadrare se stabilesc potrivit art. 30 alin. (5), fără a fi utilizați coeficienții de ierarhizare prevăzuți în anexele la prezenta lege”.

108. Art. 30 alin. (5) stabilea la rândul lui că, în anul 2010, personalul aflat în funcție la 31 decembrie 2009 își va păstra salariul avut, fără a fi afectat de măsurile de reducere a cheltuielilor de personal din luna decembrie 2009, astfel: a) noul salariu de bază, solda funcției de bază sau, după caz, indemnizația lunară de încadrare va fi cel/cea corespunzătoare funcțiilor din luna decembrie 2009, la care se adaugă sporurile care se introduc în acesta/aceasta potrivit anexelor la prezenta lege; b) sporurile prevăzute în anexele la prezenta lege rămase în afara salariului de bază, soldei funcției de bază sau, după caz, indemnizației lunare de încadrare se vor acorda într-un quantum

care să conducă la o valoare egală cu suma calculată pentru luna decembrie 2009.

109. O reglementare cu conținut similar a fost preluată și în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010, la art. 5, potrivit căreia „(1) Începând cu luna ianuarie 2010, personalul aflat în funcție la 31 decembrie 2009 își păstrează salariul, solda sau, după caz, indemnizația lunară de încadrare brut/brută avute la această dată, fără a fi afectate de măsurile de reducere a cheltuielilor de personal din luna decembrie 2009 prevăzute la art. 10 din Legea nr. 329/2009, care se calculează după cum urmează: a) la salariul de bază, solda/salariul funcției de bază sau, după caz, indemnizația lunară de încadrare corespunzătoare funcțiilor avute la data de 31 decembrie 2009 se adaugă cuantumul sporurilor și indemnizațiilor care se introduc în acesta/aceasta, prevăzute în notele la anexele la Legea-cadru nr. 330/2009, numai personalului care a beneficiat de acestea, în măsura în care își desfășoară activitatea în aceleași condiții; b) sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale prevăzute în anexele la Legea-cadru nr. 330/2009 care nu se introduc în salariul de bază, solda/salariul funcției de bază sau, după caz, indemnizația lunară de încadrare se acordă în aceleași cuantumi de la 31 decembrie 2009, numai personalului care a beneficiat de acestea, în măsura în care își desfășoară activitatea în aceleași condiții, cu respectarea prevederilor art. 23 din Legea-cadru nr. 330/2009. (...)”

110. Salarizarea și celelalte drepturi salariale ale asistenților judiciari au fost prevăzute în Legea-cadru nr. 330/2009 — anexa nr. VI — Reglementări specifice personalului din sistemul justiției — secțiunea a 3-a. Astfel, potrivit art. 19: „(1) Asistenții judiciari numiți în condițiile Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt salariați cu o indemnizație de încadrare brută lunară stabilită potrivit coeficienților de ierarhizare prevăzuți la nr. crt. 25 din anexa nr. VI/1.”

111. Din interpretarea sistematică a dispozițiilor legale anterior evocate rezultă că prin Legea-cadru nr. 330/2009 au fost prevăzuți coeficienții de ierarhizare pentru calcularea indemnizației de încadrare lunare a asistenților judiciari, dar nu au fost aplicați, indemnizația acestora stabilindu-se în continuare cu luarea în considerare a drepturilor salariale dobândite potrivit dispozițiilor legale anterioare, care nu prevedeau majorarea indemnizației de încadrare brute lunare în raport cu vechimea efectivă realizată în funcții, conform art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006.

112. La 1 ianuarie 2011 a intrat în vigoare Legea-cadru nr. 284/2010, prin care s-a urmărit introducerea unui sistem coerent de ierarhizare a posturilor și de salarizare în sectorul bugetar. Prin dispozițiile art. 39 lit. w) și x) au fost abrogate Legea-cadru nr. 330/2009 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010.

113. Potrivit dispozițiilor art. 7 din acest act normativ, „(1) Aplicarea prevederilor prezentei legi se realizează etapizat, prin modificarea succesivă, după caz, a salariilor de bază, soldelor funcțiilor de bază/salariilor funcțiilor de bază și a indemnizațiilor lunare de încadrare, prin legi speciale anuale de încadrare. (2) Valoarea salariilor de bază, soldelor funcțiilor de bază/salariilor funcțiilor de bază și a indemnizațiilor lunare de încadrare utilizată la reîncadrarea pe funcții a personalului în anul 2011 se stabilește prin legea privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice”, iar conform dispozițiilor art. 33 alin. (1), „La data intrării în vigoare a prezentei legi, reîncadrarea personalului se face corespunzător tranșelor de vechime în muncă avute în luna decembrie 2010 pe funcțiile corespunzătoare categoriei, gradului și treptei profesionale deținute, stabilindu-se clasa de salarizare și coeficientul de ierarhizare corespunzător acesteia”.

114. În anexa nr. VI — Familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție”, capitolul VIII, secțiunea a 3-a — Salarizarea și celelalte drepturi salariale ale asistenților judiciari, s-a prevăzut la art. 16: „(1) Asistenții judiciari numiți în condițiile Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt salariați cu

o indemnizație de încadrare stabilită pe baza coeficienților de ierarhizare prevăzuți la cap. I nr. crt. 1 din prezenta anexă, aferenți unei vechimi în funcție de la 0 la 3 ani, respectiv de la 3 la 5 ani.”

115. Ca atare, legea a prevăzut expres că indemnizația de încadrare a asistenților judiciari va fi stabilită pe baza coeficienților de ierarhizare prevăzuți la cap. I nr. crt. 1 din anexă, aferenți unei vechimi în funcție de la 0 la 3 ani, respectiv de la 3 la 5 ani.

116. Legea-cadru nr. 284/2010 a fost succedată de legi speciale anuale, astfel:

— Legea nr. 285/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 878 din 28 decembrie 2010, care, în cuprinsul art. 4 alin. (3) a stabilit că „Personalul plătit din fonduri publice se reîncadrează, începând cu 1 ianuarie 2011, pe clase de salarizare, pe noile funcții, gradații și grade prevăzute de legea-cadru, în raport cu funcția, vechimea, gradul și treapta avute de persoana reîncadrată la 31 decembrie 2010”;

— Legea nr. 283/2011 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 14 decembrie 2011 (prin care se stabilea salarizarea în anul 2012 a personalului plătit din fonduri publice);

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 845 din 13 decembrie 2012, aprobată prin Legea nr. 36/2014;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 703 din 15 noiembrie 2013, aprobată cu completări prin Legea nr. 28/2014, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 925 din 18 decembrie 2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 923 din 11 decembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016, care a fost aprobată prin Legea nr. 250/2016.

117. Fiecare dintre aceste acte normative a fost adoptat în aplicarea dispozițiilor Legii-cadru nr. 284/2010, aceasta constituind dreptul comun în domeniul său de reglementare, astfel încât regulile sale sunt aplicabile în cazul în care prin legile speciale anuale nu se prevede altfel.

118. Niciuna dintre legile speciale anuale nu a prevăzut pentru asistenții judiciari alți coeficienți de ierarhizare aferenți vechimii în funcție decât cei de la 0 la 3 ani, respectiv de la 3 la 5 ani, prevăzuți la cap. I nr. crt. 1 din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 284/2010.

119. Sub un alt aspect este de notat că, deși scopul declarat de legiuitor la instituirea unui sistem unic de salarizare a fost acela de a aduce transparență și previzibilitate în materia salarizării, în realitate, drepturile salariale s-au calculat pornind de la cuantumul stabilit potrivit legislației anterioare, prin fiecare dintre legile speciale anuale făcându-se trimitere la cuantumul drepturilor salariale din anul precedent.

120. Se cuvine remarcat și faptul că prin Legea-cadru nr. 153/2017, anexa nr. V, capitolul VIII, secțiunea a 3-a, s-a menținut reglementarea privitoare la salarizarea asistenților judiciari cu indemnizația lunară de încadrare prevăzută în

aceeași anexă la cap. I lit. A nr. crt. 4, aferentă unei vechimi în funcție de la 0 la 3 ani, respectiv de la 3 la 5 ani.

121. Concluzionând, dispozițiile legale anterioare salarizării unitare a personalului plătit din fonduri publice nu au prevăzut pentru asistenții judiciari o majorare a indemnizației de încadrare în raport cu vechimea efectivă realizată în funcție. Ulterior intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 284/2010, indemnizația de încadrare a asistenților judiciari trebuia stabilită pe baza coeficienților de ierarhizare aferenți unei vechimi în funcție de la 0 la 3 ani, respectiv de la 3 la 5 ani.

122. Aceste reglementări au fost supuse controlului de constituționalitate chiar din perspectiva principiilor egalității în drepturi și nediscriminării consacrate în dreptul intern și în cel european.

123. Prezintă relevanță Decizia nr. 1.543/2009 a Curții Constituționale prin care, în efectuarea controlului de constituționalitate a art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, s-a respins ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate, statuându-se că „autorul dorește o completare a textului de lege criticat, în sensul cuprinderii și a asistenților judiciari în categoria celor care beneficiază de o majorare a indemnizației de încadrare brută lunară, alături de judecători, procurori, personalul asimilat acestora și magistrați-asistenți. Or, Curtea constată că, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului”.

124. De altfel, și prin Decizia nr. 155/2002, instanța de control constituțional, verificând conformitatea cu Legea fundamentală a unei reglementări similare din Legea nr. 50/1996, a reținut că „acordarea adaosului la indemnizația de încadrare a magistraților numai în raport cu vechimea efectivă realizată în funcții de judecător, procuror sau în alte funcții asimilate acestora este o opțiune a legiuitorului, constituind o recompensă pentru fidelitatea față de aceste funcții. Persoanele care au dobândit vechime într-o funcție de magistrat și în funcții asimilate acesteia se află într-o situație diferită față de cele care au realizat vechime în alte funcții cu profil juridic”.

125. De asemenea, prin Decizia nr. 812/2020, aplicabilă *mutatis mutandis*, prin care s-a efectuat controlul de constituționalitate a unei reglementări cu conținut identic celei consacrate în Legea-cadru nr. 284/2010, cuprinse în art. 16 alin. (1) din capitolul VIII secțiunea a 3-a din anexa nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017, Curtea Constituțională a statuat în sensul că:

„12. (...) aceste dispoziții legale stabilesc în mod nediscriminatoriu reguli privind salarizarea asistenților judiciari. Raportat la critica de neconstituționalitate formulată prin prisma unei pretense discriminări sub aspectul salarizării în cadrul categoriei asistenților judiciari, Curtea constată că prevederile de lege criticate reprezintă expresia opțiunii legiuitorului în materia salarizării acestei categorii de personal plătit din fonduri publice, situându-se în marja sa de apreciere, permisă de dispozițiile art. 16 din Constituție.

13. În același timp, Curtea reține că diferența de tratament juridic în raport cu judecătorii este justificată de faptul că asistenții judiciari, deși participă la constituirea completului de judecată, îndeplinesc doar un rol consultativ în înfăptuirea actului de justiție, neputându-se pune un semn de egalitate între activitatea desfășurată de aceștia și cea a judecătorilor. Cu toate acestea, recunoscând importanța activității desfășurate de asistenții judiciari și ținând cont și de obligațiile, interdicțiile și incompatibilitățile ce revin acestora, legiuitorul a înțeles să stabilească un nivel al indemnizației corespunzătoare celei a judecătorului cu grad de judecătorie, prevăzută în anexa nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017, la cap. I lit. A nr. crt. 4 aferentă unei vechimi în funcție de la 0 la 3 ani, respectiv de la 3 la 5 ani. Această reglementare nu contravine principiului egalității în drepturi, care nu are semnificația omogenității, astfel că situații obiectiv diferite justifică și uneori chiar impun un tratament juridic diferențiat. În acest sens, Curtea Constituțională a statuat în mod constant în jurisprudența sa că principiul egalității în fața legii, consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție, nu înseamnă

uniformitate, așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul juridic nu poate fi decât diferit (de exemplu, Decizia nr. 168 din 10 decembrie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 24 februarie 1999).

14. În consecință, Curtea constată că prevederile de lege criticate nu încalcă dispozițiile art. 16 din Constituție privind egalitatea în drepturi.”

126. În egală măsură, prin Decizia nr. 889/2020, Curtea Constituțională a reținut, referindu-se și la criticile care vizau aplicarea considerentelor Deciziei nr. 794/2016, următoarele:

„21. (...) acceptarea criticilor formulate cu privire la omisiunea legiuitorului de a reglementa salarizarea asistenților judiciari în raport cu vechimea efectivă în funcție ar echivala cu transformarea Curții Constituționale în legiuitor pozitiv. (...)

22. Totodată, legiuitorul are dreptul de a elabora măsuri de politică legislativă în domeniul salarizării în concordanță cu condițiile economice și sociale existente la un moment dat (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 707 din 29 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 127 din 17 februarie 2017, Decizia nr. 291 din 22 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 451 din 20 iunie 2014, și Decizia nr. 31 din 5 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 266 din 13 mai 2013). În același sens este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia statele se bucură de o largă marjă de apreciere pentru a determina oportunitatea și intensitatea politicilor lor în domeniul sumelor care urmează a fi plătite angajaților lor din bugetul de stat, și anume Hotărârea din 8 noiembrie 2005, pronunțată în Cauza *Kechko împotriva Ucrainei*, paragraful 23, Hotărârea din 8 decembrie 2009, pronunțată în Cauza *Wieczorek împotriva Poloniei*, paragraful 59, Hotărârea din 2 februarie 2010, pronunțată în Cauza *Aizpurua Ortiz împotriva Spaniei*, paragraful 57, Decizia din 6 decembrie 2011, pronunțată în cauzele *Felicia Mihăieș împotriva României* și *Adrian Gavril Senteș împotriva României*, paragraful 15. (...)

24. De asemenea, invocarea unor considerente reținute de Curtea Constituțională în jurisprudența sa referitoare la salarizarea unor categorii de personal plătit din fonduri publice nu are incidență în cauză, deoarece vizează ipoteze juridice diferite.”

127. Într-un al doilea plan de analiză, subsumat contextului legislativ în care a fost adoptată soluția egalizării salariale la nivel maxim a indemnizațiilor de încadrare, prin normele juridice supuse dezlegării de principiu în cadrul mecanismului de unificare jurisprudențială în dezbatere, prezintă relevanță aspectele prezentate în continuare:

128. Reglementarea în discuție, având ca obiect egalizarea indemnizațiilor/salariilor personalului plătit din fondurile publice, a fost introdusă, inițial, prin efectul Legii nr. 71/2015, act normativ care a aprobat cu modificări și completări Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014.

129. Potrivit dispozițiilor art. I pct. 1 din Legea nr. 71/2015, la art. 1, după alin. (5) se introduce un nou alineat, alin. (51), cu următorul cuprins:

„(51) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), personalul din aparatul de lucru al Parlamentului și din celelalte instituții și autorități publice, salarizat la același nivel, precum și personalul din cadrul Consiliului Concurenței și al Curții de Conturi, inclusiv personalul prevăzut la art. 5 din aceste instituții, care beneficiază de un cuantum al salariilor de bază și al sporurilor mai mici decât cele stabilite la nivel maxim în cadrul aceleiași instituții sau autorități publice pentru fiecare funcție/grad/treaptă și gradație, va fi salarizat la nivelul maxim dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții.”

130. De asemenea, potrivit dispozițiilor art. I pct. 6 din Legea nr. 71/2015, la art. 5, după alin. (1) se introduc două noi alineate, printre care alin. (11), cu următorul cuprins:

„(11) Prin nivel de salarizare în plată pentru funcțiile similare se înțelege același cuantum al salariului de bază cu cel al salariaților având aceeași funcție, în care au fost incluse, după data de 31 decembrie 2009, sumele aferente salariului de

încadrare, precum și sumele aferente sporurilor de care au beneficiat înainte de această dată, dacă salariatul angajat, numit sau promovât îndeplinește aceleași condiții de studii — medii, superioare, postuniversitare, doctorale —, de vechime și își desfășoară activitatea în aceleași condiții, specifice locului de muncă la data angajării sau promovării.”

131. În aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, nivelul de salarizare ce va fi comparat, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în cadrul aceleiași autorități sau instituții publice în aceleași condiții, este nivelul de salarizare din luna decembrie a anului 2014, care, prin efectul art. 1 alin. (1) și (2), s-a menținut la același nivel și în anul 2015.

132. Aceleași reglementări au fost preluate și prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015.

133. După cum se observă, legiuitorul, raportându-se la nivelul maxim de salarizare pentru funcții identice, nu a tratat diferențiat drepturile stabilite prin dispoziții legale de cele recunoscute prin hotărâri judecătorești, astfel că singurul criteriu relevant pentru realizarea operațiunii de aliniere a salariilor sau indemnizațiilor a fost acela al nivelului maxim aflat în plată pentru aceeași/aceleși funcție/grad/treaptă și aceeași gradație.

134. Ulterior, prin efectul dispozițiilor art. 1 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016, după art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 se introduc șase noi articole, art. 3¹—3⁶, relevante în cauza de față fiind dispozițiile prevăzute de art. 3¹ alin. (1) și (12), astfel cum au fost modificate și completate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016, adoptată la 31 august 2016, pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015.

135. Potrivit dispozițiilor art. 3¹ alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, prin excepție de la prevederile art. 1 alin. (1), începând cu luna august 2016, personalul plătit din fonduri publice care beneficiază de un quantum al salariilor de bază/indemnizațiilor de încadrare mai mic decât cel stabilit la nivel maxim pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, după caz, va fi salarizat la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective, dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

136. Potrivit art. 3¹ alin. (12) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, astfel cum a fost modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016, „în aplicarea prevederilor alin. (1), pentru stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective, se iau în considerare numai drepturile salariale prevăzute în actele normative privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și nu se includ drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești”.

137. Însă soluția legală adoptată prin efectul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2016, care a prevăzut explicit faptul că pentru determinarea conceptului de nivel maxim al salariului de bază sau al indemnizației de încadrare nu se iau în calcul drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești, a fost declarată neconstituțională prin Decizia nr. 794 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.029 din 21 decembrie 2016, prin care Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3¹ alin. (12) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015.

138. Din cuprinsul considerentelor deciziei anterioare se poate observa că, la declararea neconstituționalității acestor dispoziții legale, Curtea Constituțională a reținut că excluderea majorărilor salariale stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești de la calculul nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul autorității publice afectează art. 124 și 126 din Constituția României, precum și

principiul fundamental al separației și echilibrului puterilor — legislativă, executivă și judecătorească — în cadrul democrației constituționale, consacrat de art. 1 alin. (4) din Legea fundamentală, deoarece, printr-un act normativ emis de Guvern, ca legiuitor delegat, potrivit art. 115 alin. (4)—(6) din Constituția României, se consacră, pe cale legislativă, nerecunoașterea hotărârilor judecătorești definitive, respectiv definitive și irevocabile, emise de puterea judecătorească.

139. Totodată, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 3¹ alin. (12), anterior evocate, contravin principiului egalității în fața legii, consacrat prin art. 16 din Constituția României, deoarece stabilesc că persoanele aflate în situații profesionale identice, dar care nu au obținut hotărâri judecătorești prin care să li se fi recunoscut majorări salariale, au indemnizații de încadrare diferite (mai mici) față de cei cărora li s-au recunoscut astfel de drepturi salariale, prin hotărâri judecătorești, generând diferențe în stabilirea salariului de bază/indemnizației de încadrare. Or, tratamentul juridic diferit instituit de legiuitor nu are nicio justificare obiectivă și rezonabilă. Dimpotrivă, prevederile legale criticate lipsesc de sens și chiar anulează voința legiuitorului și rațiunea esențială a edictării actului normativ respectiv, astfel cum sunt precizate în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 20/2016, anume acelea de a egaliza veniturile personalului bugetar cu aceeași funcție, același/aceleași grad/treaptă, aceeași gradație, vechime în funcție sau în specialitate, prin raportare la nivelul maxim, și de a elimina inechitățile existente.

140. Este locul aici pentru a reaminti considerentele de principiu cuprinse în statuări ale instanței de contencios constituțional referitoare la efectele hotărârilor judecătorești.

141. Relevante în acest sens sunt cele cuprinse în Decizia nr. 972/2012, prin care Curtea Constituțională a constatat existența unui conflict juridic de natură constituțională între autoritatea judecătorească, reprezentată de Înalta Curte de Casație și Justiție, și autoritatea legiuitoare, reprezentată de Senatul României, reținând, printre alte statuări, că:

„Înfăptuirea justiției, în numele legii, are semnificația că actul de justiție izvorăște din normele legale, iar forța lui executorie derivă tot din lege. Altfel spus, hotărârea judecătorească reprezintă un act de aplicare a legii pentru soluționarea unui conflict de drepturi sau interese, constituind un mijloc eficient de restabilire a ordinii de drept democratice și de eficientizare a normelor de drept substanțial. Datorită acestui fapt, hotărârea judecătorească — desemnând tocmai rezultatul activității judiciare — reprezintă, fără îndoială, cel mai important act al justiției.

Hotărârea judecătorească, având autoritate de lucru judecat, răspunde nevoii de securitate juridică, părțile având obligația să se supună efectelor obligatorii ale actului jurisdicțional, fără posibilitatea de a mai pune în discuție ceea ce s-a stabilit deja pe calea judecătorești. Prin urmare, hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă se situează în sfera actelor de autoritate publică, fiind investită cu o eficiență specifică de către ordinea normativă constituțională.

Pe de altă parte, un efect intrinsec al hotărârii judecătorești îl constituie forța executorie a acesteia, care trebuie respectată și executată atât de către cetățeni, cât și de autoritățile publice. Or, a lipsi o hotărâre definitivă și irevocabilă de caracterul ei executoriu reprezintă o încălcare a ordinii juridice a statului de drept și o obstrucționare a bunei funcționări a justiției.”

142. Raportat la contextul evidențiat, este deopotrivă necesară pentru dezlegarea problemei de drept aflate în dezbatere prezentarea interpretărilor cu valoare de principiu date de instanța supremă în cadrul mecanismelor de unificare jurisprudențială și de instanța de contencios constituțional cu referire la sfera destinatarilor soluției legislative de egalizare salarială la nivel maxim ori la domeniul real de aplicare și finalitatea acesteia.

143. Astfel, prin Decizia nr. 23/2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, s-a stabilit că, „În interpretarea și aplicarea

dispozițiilor art. 1 alin. (51) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 (...) sintagma «salarizat la același nivel» are în vedere personalul din cadrul aparatului de lucru al Parlamentului, personalul din cadrul Consiliului Concurenței, al Curții de Conturi, precum și din cadrul celorlalte autorități și instituții publice enumerate de art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea-cadru nr. 284/2010 (...); nivelul de salarizare ce va fi avut în vedere în interpretarea și aplicarea aceleiași norme este cel determinat prin aplicarea prevederilor art. 1 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 (...), în cadrul aceleiași autorități sau instituții publice.”¹

144. Prezintă relevanță următoarele considerente ale instanței supreme:

„Din interpretarea acestor norme [art. 1 alin. (1), (2) și (51) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, s.n.] rezultă că la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, se instituie regula menținerii, în anul 2015, la același nivel cu cel ce se acordă pentru luna decembrie 2014, a cuantumului brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții (și nu se aplică valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare prevăzuți în anexele la Legea-cadru nr. 284/2010).

Pe de altă parte, alin. (2) al art. 1 din aceeași ordonanță de urgență prevede regula menținerii, în anul 2015, la același nivel cu cel ce se acordă pentru luna decembrie 2014, a cuantumului sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

În sfârșit, alin. (51) din art. 1 al aceleiași ordonanțe de urgență reglementează o excepție de la prevederile art. 1 alin. (1) și (2), anterior citate.

Esența acestei excepții este aceea că pentru destinatarii normei juridice anterioare este permisă o majorare a cuantumului brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice și a cuantumului sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare (și stabilirea unor drepturi salariale într-un cuantum superior celui din decembrie 2014), dacă sunt îndeplinite premisele descrise de această normă”.

145. În acest punct, este necesară expunerea considerentelor Deciziei nr. 794/2016, luând în considerare faptul că forța obligatorie a deciziilor Curții Constituționale, prevăzută de art. 147 alin. (4) din Constituția României, republicată, se atașează dispozitivului și considerentelor pe care se întemeiază raționamentul din punct de vedere juridic. În acord cu Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1/1995 privind obligativitatea deciziilor sale pronunțate în cadrul controlului de constituționalitate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 26 ianuarie 1995, puterea de lucru judecat ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și

considerentelor pe care se sprijină soluția adoptată, în verificarea conformității textelor legale analizate cu prevederile Constituției României. Astfel, Curtea Constituțională reține că atât considerentele, cât și dispozitivul deciziilor sale sunt general obligatorii, potrivit dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție, și se impun cu aceeași forță tuturor subiecților de drept.

146. Prezintă relevanță, din această perspectivă, statuările din următoarele considerente:

„16. Analizând cadrul legislativ al sistemului de salarizare al personalului plătit din fonduri publice, Curtea reține că, în prezent, există diferențe de salarizare între magistrații din cadrul aceleiași instanțe de judecată/parchet, cu același grad, gradație, vechime în muncă și în specialitate, diferențe provenite și din faptul că o parte dintre magistrați obținuseră hotărâri judecătorești definitive și irevocabile (în temeiul Codului de procedură civilă din 1865) sau definitive (în temeiul Codului de procedură civilă) prin care se includeau majorările de 2%, 5% și 11% în indemnizația de încadrare, iar alți magistrați nu obținuseră asemenea hotărâri judecătorești. Potrivit Ordonanței Guvernului nr. 10/2007 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2007 personalului bugetar salarizat potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar și personalului salarizat potrivit anexelor nr. II și III la Legea nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 80 din 1 februarie 2007, salariile de bază se majorau după cum urmează: a) cu 5% începând cu data de 1 ianuarie 2007, față de nivelul din luna decembrie 2006; b) cu 2% începând cu data de 1 aprilie 2007, față de nivelul din luna martie 2007; c) cu 11% începând cu data de 1 octombrie 2007, față de nivelul din luna septembrie 2007.

În condițiile în care aceste drepturi nu s-au acordat și magistraților, aceste majorări (indexări) ale indemnizațiilor, precum și alte majorări (indexări) prevăzute de alte acte normative (cum ar fi Ordonanța Guvernului nr. 3/2006) au fost recunoscute de instanțele judecătorești și magistraților și personalului asimilat, în baza Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

17. Așadar, Curtea reține că, la momentul pronunțării prezentei decizii, există magistrați și personal asimilat care beneficiază de hotărâri judecătorești prin care li s-a stabilit dreptul de a avea inclus în indemnizație cei 18% stabiliți prin Ordonanța Guvernului nr. 10/2007, iar ordonatorul de credite a emis ordine de salarizare corespunzătoare în acest sens, magistrați și personal asimilat care beneficiază de hotărâri judecătorești prin care li s-a stabilit dreptul de a avea inclus în indemnizație cei 18% stabiliți prin Ordonanța Guvernului nr. 10/2007, iar ordonatorul de credite nu a emis ordine de salarizare corespunzătoare în acest sens și magistrați și personal asimilat care nu beneficiază de hotărâri judecătorești prin care li s-a stabilit dreptul de a avea inclus în indemnizație cei 18%, stabiliți prin Ordonanța Guvernului nr. 10/2007. (...)

26. Curtea reține că hotărârea judecătorească, chiar dacă are efecte *inter partes*, interpretează norme de lege cu aplicabilitate generală. În procesul de aplicare a legii, scopul interpretării unei norme juridice constă în a stabili care este sfera

¹ Rezolvări de principiu cu privire la sfera destinatariilor egalizării salariale sunt cuprinse și în alte decizii pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, precum:

— Decizia nr. 54 din 3 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 747 din 18 septembrie 2017, prin care s-a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 8.944/30/2015, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și, în consecință, s-a stabilit că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (51) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, sintagma „salarizat la același nivel” are în vedere și personalul din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. b) din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;

— Decizia nr. 49 din 18 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 838 din 2 octombrie 2018, prin care s-a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 2.034/63/2017, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și, în consecință, s-a stabilit că, în interpretarea dispozițiilor art. 31 alin. (1), raportat la art. 31 alin. (13) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, în forma modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016, stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare pentru personalul încadrat în direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului se raportează la nivelul aceluiași ordonator de credite căruia îi sunt subordonate financiar, și nu la nivel național.

situațiilor de fapt concrete, la care norma juridică respectivă se referă, și în a se asigura astfel corecta aplicare a acelei norme, interpretarea fiind necesară pentru a clarifica și a limpezi sensul exact al normei, și pentru a defini, cu toată precizia, voința legiuitorului. Or, Curtea constată că hotărârile judecătorești prin care s-a recunoscut majorarea indemnizației de încadrare, cum sunt cele prin care s-au stabilit majorările de 2%, 5% și respectiv 11% acordate magistraților și personalului asimilat, au aplicabilitate generală și se deosebesc de ipotezele în care, tot prin hotărâre judecătorească, ar fi fost recunoscute anumite drepturi în baza unor situații de fapt particulare, fără aplicabilitate generală (cum ar fi, spre exemplu, ipoteza în care o persoană a avut recunoscut sporul de doctorat).”

147. De asemenea, în contextul vizat de recursul în interesul legii, sunt semnificative și statuările din Decizia nr. 36/2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin care s-a stabilit că: „în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (51) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 (...), soluția egalizării indemnizațiilor la nivel maxim are în vedere și majorările și indexările recunoscute prin hotărâri judecătorești unor magistrați sau membri ai personalului auxiliar, indiferent dacă ordonatorul de credite a emis sau nu ordine de salarizare corespunzătoare.”

148. A reținut instanța supremă că: „79. Chiar dacă în cauză hotărârile judecătorești pronunțate pentru obținerea unor drepturi salariale au efecte doar între părțile ce au luat parte la judecată, totuși se observă că hotărârile judecătorești prin care s-a recunoscut majorarea indemnizației de încadrare, cum sunt cele prin care s-au stabilit majorările de 2%, 5% și, respectiv, 11% acordate magistraților și personalului asimilat, în temeiul Ordonanței Guvernului nr. 10/2007, nu vizează situații de fapt particulare, ci aplicarea unor prevederi legale cuprinse în acte normative, care au aplicabilitate generală. 80. Prin urmare, aceste majorări salariale trebuie avute în vedere la stabilirea nivelului maxim de salarizare corespunzător fiecărei funcții, grad/treaptă, gradație, vechime în muncă și în specialitate, aceasta fiind logica egalizării drepturilor salariale avute în vedere de legiuitor la edictarea textului legal a cărui interpretare se solicită.”

149. Considerente similare sunt expuse și în cuprinsul paragrafelor 71 și 72 din Decizia nr. 7/2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, prin care s-a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare, majorările prevăzute în art. 1 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 10/2007 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2007 personalului bugetar salarizat potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar și personalului salarizat potrivit anexelor nr. II și III la Legea nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2007, au fost și rămân incluse în indemnizația brută de încadrare și după data intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 330/2009.”

150. Revenind la conținutul normativ al textelor de lege care formează obiectul sesizării în dezbatere, în lumina reperelor esențiale de analiză anterior expuse, care țin de istoricul și evoluția reglementării în materia drepturilor salariale ale asistenților judiciari, de contextul legislativ în care a fost adoptată soluția egalizării salariale la nivel maxim, precum și de interpretările cu valoare de principiu date de instanța supremă în cadrul mecanismelor de unificare jurisprudențială și de instanța de contencios constituțional cu referire la sfera destinatarilor, domeniul real de aplicare și finalitatea acestor norme, se impun cu forța evidenței următoarele concluzii:

151. În primul rând, asistenții judiciari fac parte din sfera destinatarilor normelor juridice supuse dezlegării în cadrul

prezentului recurs în interesul legii, care consacră soluția egalizării la nivel maxim a indemnizațiilor de încadrare ale personalului plătit din fonduri publice, introdusă inițial prin Legea nr. 71/2015, care a intrat în vigoare la 9 aprilie 2015.

152. Incontestabil, trăsăturile generalității și impersonalității unei norme juridice, în general, și principiul caracterului unitar al sistemului de salarizare a personalului plătit din fonduri publice, în special, se opun excluderii, din sfera de aplicare a operațiunii egalizării la nivel maxim și eliminării inechităților existente în materie de salarizare, a unei categorii de subiecte, precum este cazul categoriei de personal a asistenților judiciari, evident dacă sunt îndeplinite cerințele din ipoteza normei de drept, care să permită aplicarea dispoziției acesteia, referitoare la soluția egalizării.

153. În al doilea rând, este în afara oricărei discuții faptul că o hotărâre judecătorească definitivă este prezumată a fi pronunțată în limitele principiului legalității, prezumție ce are un caracter irefragabil.

154. Drept urmare, o hotărâre judecătorească prin care sunt stabilite sau recunoscute drepturi salariale în favoarea doar a unora dintre asistenții judiciari și care este producătoare de efecte juridice la momentul realizării operațiunii de aliniere a indemnizațiilor de încadrare constituie, în egală măsură, termen de comparație în stabilirea nivelului maxim la care se face egalizarea prevăzută de lege, întrucât legiuitorul nu a diferențiat drepturile stabilite prin dispoziții legale de cele recunoscute prin hotărâri judecătorești, astfel cum este statuat prin interpretările cu caracter obligatoriu ale instanței supreme și instanței de contencios constituțional.

155. În al treilea rând și în mod determinant, soluția legislativă a egalizării salariale la nivel maxim devine aplicabilă numai dacă sunt pe deplin îndeplinite condițiile din ipoteza normei care o consacră.

156. Altfel spus, numai în cazul existenței unei inechități salariale în interiorul aceleiași categorii profesionale a asistenților judiciari — împrejurare care constituie ipoteza normei juridice — intră în acțiune dispoziția normei juridice în dezbatere, mai exact dreptul asistenților judiciari reclamanți și obligația corelativă a ordonatorului de credite de egalizare a indemnizațiilor de încadrare, prin includerea majorării pentru vechimea efectivă în funcție (așa-numitul „spor de fidelitate”).

157. Însă, în litigiile care au generat divergența de jurisprudență nu este îndeplinită această ipoteză legală, după cum se va argumenta în cele ce succedă, cu referire la considerentele anterior expuse (cum, de altfel, a reținut și instanța de contencios constituțional în paragraful 24 din Decizia nr. 889/2020).

158. Este de observat, în acest sens, faptul că în cea de-a doua orientare jurisprudențială, instanțele care au dispus egalizarea la nivel maxim a drepturilor salariale aferente unei perioade începând cu 9 aprilie 2015 și în continuare pentru viitor până la încetarea raporturilor de muncă au avut în vedere hotărâri judecătorești pronunțate în perioada 2008—2009, care vizau situații juridice deduse judecării anterior intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 330/2009 și Legii-cadru nr. 284/2010, prin care s-a recunoscut, sub forma despăgubirilor decurgând din discriminare (pe temeiul art. 27 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000), în beneficiul unei părți din categoria asistenților judiciari, dreptul la majorarea indemnizației de încadrare în raport cu vechimea în funcție (așa-numitul „spor de fidelitate”), prevăzută de art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, ipotezele juridice fiind diferite.

159. Or, la intrarea în vigoare a Legii nr. 71/2015, din perspectiva dreptului salarial supus examinării nu existau diferențe de salarizare în interiorul categoriei profesionale a asistenților judiciari care să fie izvorâte din acte normative cu valoare de lege, adoptate de legiuitorul originar sau delegat, în materia salarizării acestei categorii de personal plătit din fonduri publice, împrejurare care se deduce în chip limpede din expunerea istoricului și evoluției legislației salariale incidente.

160. Pe de altă parte, nu existau nici inegalități salariale care să fie izvorâte din hotărâri judecătorești prin care să fi fost

stabilite sau recunoscute ca atare drepturi salariale și care să fie producătoare de efecte juridice la 9 aprilie 2015, când s-a născut dreptul asistenților judiciari și obligația corelativă a ordonatorului de credite de a egaliza salarizarea la nivel maxim.

161. Această întrucât hotărârile judecătorești invocate drept termen de comparație și-au încetat efectele cel mai târziu la momentul intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 284/2010, astfel că, din perspectiva normei de egalizare, situația juridică premisă este asimilabilă inexistenței vreunei diferențe salariale izvorâte fie din legislația salarială aplicabilă personalului plătit din fonduri publice, fie din hotărâri judecătorești prin care sunt stabilite sau recunoscute drepturi salariale.

162. Așadar, nu se poate reține existența unei inechități salariale și, pe cale de consecință, nu poate fi rațional admis argumentul nesocotirii sau golirii de substanță a principiului egalității de tratament.

163. Construcția argumentativă din cea de-a doua orientare jurisprudențială apare, în consecință, fundamentată pe ideea de egalizare a unei diferențe salariale inexistente, câtă vreme afirmata inechitate salarială nu își află sorgintea nici în reglementarea legală în materia salarizării asistenților judiciari, nici în hotărâri judecătorești producătoare de efecte juridice la data de 9 aprilie 2015. În atare condiții, aceasta nu doar că nu se fundamentează pe imperativul egalizării și înlăturării inegalităților din sistemul de salarizare a personalului bugetar, ci, dimpotrivă, se îndepărtează chiar de la scopul edictării acestei soluții legislative introduse prin Legea nr. 71/2015, fiind ea însăși sursă generatoare de inechități salariale în interiorul categoriei profesionale a asistenților judiciari, ceea ce justifică, cu atât mai mult, intervenția instanței supreme, prin mecanismul de unificare jurisprudențială activat.

164. Sub un alt aspect, cum deja s-a expus, nu poate fi ignorată împrejurarea că, după abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2006, fidelizarea judecătorilor, a procurorilor, a personalului asimilat acestora și a magistraților-asistenți nu se mai realizează prin acordarea unei majorări a indemnizației de încadrare, ci prin aplicarea unui coeficient la valoarea de referință sectorială, prestabilit de legiuitor în corelație directă cu criteriul vechimii în funcție, pe mai multe intervale de vechime de până la 20 de ani și, respectiv, de peste 20 de ani, în vreme ce pentru asistenții judiciari coeficienții legali maximi, corelați de asemenea cu criteriul vechimii în funcție, sunt cei corespunzători vechimii de 5 ani (durata unui mandat).

165. Așadar, în cazul asistenților judiciari, Legea-cadru nr. 284/2010 prevede expres că indemnizația de încadrare va fi stabilită pe baza coeficienților de ierarhizare prevăzuți la cap. I nr. crt. 1 din anexa nr. VI la lege, aferenți unei vechimi în funcție de la 0 la 3 ani, respectiv de la 3 la 5 ani, astfel că nu este nici necesară și nici posibilă aplicarea altor coeficienți de ierarhizare, prevăzuți de lege pentru alte categorii profesionale.

166. Aceasta întrucât includerea în indemnizația de încadrare a asistenților judiciari a unui element salarial echivalent cu majorarea indemnizației de încadrare numai în raport cu vechimea efectivă realizată în funcții de judecători, procurori, personal asimilat acestora și magistrați-asistenți, prevăzută de art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, ar echivala cu modificarea mecanismului de stabilire a drepturilor salariale așa cum a fost acesta reglementat de legile-cadru de salarizare nr. 330/2009 și nr. 284/2010, în pofida faptului că prin acestea s-a prevăzut expres că drepturile salariale ale personalului din sectorul bugetar sunt și rămân în mod exclusiv cele prevăzute de aceste legi.

167. Or, soluția egalizării la nivel maxim a indemnizațiilor de încadrare nu poate avea ca efect modificarea elementelor sistemului de salarizare instituit de legiuitor după 1 ianuarie 2010 și formarea, pe cale jurisprudențială, a unei *lex tertia*.

168. De altfel, examinând noțiunea de „vechime în funcție” și sfera destinatarilor legii, într-un context normativ vizând personalul din cadrul Direcției Naționale Anticorupție și Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism care nu are o grilă proprie de salarizare, prin Decizia nr. 31/2021, pronunțată

de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, s-a reținut următorul argument cu valoare de principiu, aplicabil *mutatis mutandis*:

„94. Faptul că prin nota de subsol nr. 1 la tabelul prevăzut în cap. I lit. B din anexa nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017 se prevede că prin «vechime în funcție», în sensul prezentului capitol, se înțelege vechimea în funcția de judecător, procuror, personal asimilat acestora, magistrat-asistent sau auditor de justiție denotă că ierarhizarea salarizării în funcție de această vechime nu se poate aplica decât categoriilor de personal expres prevăzute, nu și categoriilor de personal a căror salarizare se stabilește prin «trimitere» la coeficientul de ierarhizare.

95. Mențiunea expresă a legiuitorului privind înțelegerea noțiunii de «vechime în funcție» trebuie interpretată în sensul limitării la funcțiile special și limitativ prevăzute în nota de subsol anterior evocată. (...)»

97. Nu se poate interpreta că trimiterea la prevederile nr. crt. 4 lit. B de la cap. I din anexa nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017, referitoare la «vechimea în funcție», se aplică și acestei categorii profesionale, întrucât o astfel de interpretare ar reprezenta o adăugare la lege, ceea ce nu este permis în acest context.”

169. Din perspectiva principiului de ordin constituțional al nediscriminării trebuie observat că legiuitorul are dreptul de a elabora măsuri de politică legislativă în domeniul salarizării în concordanță cu condițiile economice și sociale existente la un moment dat, în același sens fiind și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia statele se bucură de o largă marjă de apreciere pentru a determina oportunitatea și intensitatea politicilor lor în domeniul sumelor care urmează a fi plătite angajaților lor din bugetul de stat, și anume Hotărârea din 8 noiembrie 2005, pronunțată în Cauza *Kechko împotriva Ucrainei*, paragraful 23, Hotărârea din 8 decembrie 2009, pronunțată în Cauza *Wieczorek împotriva Poloniei*, paragraful 59, Hotărârea din 2 februarie 2010, pronunțată în Cauza *Aizpurua Ortiz împotriva Spaniei*, paragraful 57, Decizia din 6 decembrie 2011, pronunțată în cauzele *Felicia Mihăieș împotriva României* și *Adrian Gavril Senteș împotriva României*, paragraful 15 (a se vedea considerentul din Decizia Curții Constituționale nr. 889/2020, paragraful 22).

170. Din același unghi de analiză prezintă însemnătate considerentele cuprinse în paragrafele 128 și 129 din Decizia nr. 49/2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, potrivit căreia:

„128. Se apreciază că nu sunt încălcate nici principiile egalității și nediscriminării, consacrate de dispozițiile interne sau de dispozițiile convenționale — art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 1 al Protocolului nr. 12 adițional la Convenție — întrucât, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, «a distinge nu înseamnă a discrimina», iar, pentru a exista discriminare, în sensul acestor dispoziții convenționale, autoritățile statale ar trebui să introducă distincții între situații analoge și comparabile, fără ca acestea să se bazeze pe o «justificare rezonabilă și obiectivă», statele contractante dispunând de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice diferențele de tratament juridic aplicat.

129. În același sens este și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene care consacră principiul remunerării egale pentru muncă egală, dar doar atunci când aceasta este realizată în aceeași instituție sau în același serviciu, privat sau public, deci când obligația există în sarcina aceluiași angajator sau chiar în cazul unor angajatori diferiți, dar se poate identifica o sursă unică la baza stabilirii mărimii plății [a se vedea în acest sens cauzele C-43/75 Defrenne II c. Sabena (1976); C-129/79 Macarthy (1980); C-96/80 Jenkins (1981); C-320/00 Lawrence (2002); C-256/01 Allonby (2004)].”

171. În contextul supus examinării devine relevantă, de altfel, însăși jurisprudența instanței de contencios european al drepturilor omului, cu referire la Hotărârea din 23 aprilie 2019 pronunțată în Cauza *Elisei-Uzun și Andonie împotriva României*,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 722 din 11 august 2020, evocată anterior².

172. Procedura internă a vizat chiar un litigiu similar celor în care au fost pronunțate hotărârile judecătorești din perioada de referință 2008—2009 (hotărâri care constituie element de comparație utilizat pentru efectuarea egalizării salariale din recente acțiuni în justiție în soluționarea cărora s-a cristalizat jurisprudența divergentă). Examinând pretinsa discriminare pe criterii de profesie a asistenților judiciari față de celelalte categorii profesionale din sistemul judiciar, prin excluderea de la beneficiul „sporului de fidelitate”, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că nu a existat o încălcare a art. 14 din Convenție coroborat cu art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție și nici a art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenție.

173. Așadar, nu se poate reține încălcarea principiului egalității de tratament juridic și nu se poate trece peste dispoziția concretă a legii, pentru a da eficiență unui principiu juridic, având

în vedere ca aceasta este o problemă de legiferare, și nu de interpretare a legii.

174. În consecință, aspectul dedus interpretării pe calea recursului în interesul legii nu poate primi o dezlegare favorabilă pe considerente ce țin de egalitatea de tratament juridic, întrucât ar adăuga la lege.³

175. Nu în ultimul rând, se cuvine a fi reamintit că îndeplinirea rolului constituțional al instanței supreme se poate realiza numai prin pronunțarea unei decizii interpretative, iar nu a uneia aditive, prin care s-ar adăuga un nou conținut textului legii supuse interpretării, care ar putea însemna că intră în competența acesteia atributul de a legifera⁴.

176. Concluziv, egalizarea la nivel maxim a indemnizațiilor asistenților judiciari nu presupune majorarea indemnizației de încadrare în raport cu vechimea efectivă realizată în funcție, ce o depășește pe cea prevăzută de dispozițiile art. 16 alin. (1) din capitolul VIII — Reglementări specifice personalului din sistemul justiției — anexa nr. VI — Familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție” la Legea-cadru nr. 284/2010.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 517, cu referire la art. 514 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1 alin. (5)¹ și art. 5 alin. (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 și a dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (2) și art. 31 alin. (1)—(13) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, raportat la prevederile art. 16 alin. (1) din capitolul VIII — Reglementări specifice personalului din sistemul justiției — anexa nr. VI — Familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție” la Legea-cadru nr. 284/2010, egalizarea la nivel maxim a indemnizațiilor asistenților judiciari nu presupune majorarea indemnizației lunare de încadrare în raport cu vechimea efectivă realizată în funcție, superioară celei de 5 ani.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 6 iunie 2022.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CORINA ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

² Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în Hotărârea din 23 aprilie 2019, pronunțată în Cauza *Elisei-Uzun și Andonie împotriva României*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 722 din 11 august 2020, a reținut că: „73. Curtea observă că capătul de cerere formulat în temeiul art. 14 din Convenție se întemeie pe considerația potrivit căreia reclamații fuseseră discriminați în ceea ce privește acordarea de sporuri (a se vedea supra, pct. 71). Prin urmare, acest capăt de cerere este legat de cel deja examinat în temeiul art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. Constatând că nu a fost încălcat art. 1 din Protocolul nr. 1 (a se vedea supra, pct. 47), Curtea consideră că nu se ridică o problemă separată în temeiul art. 14 din Convenție [a se vedea, *mutatis mutandis*, *Hirst împotriva Regatului Unit* (nr. 2), nr. 74.025/01, pct. 87, 6 octombrie 2005]. Situația este aplicabilă și în cazul capătului de cerere formulat în temeiul art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenție.”

³ Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul Legii nr. 27/2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 22 ianuarie 2021, paragrafele 82 și 83. În același sens, Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii nr. 15/2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 921 din 27 septembrie 2021, paragrafele 93-95.

⁴ Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul Legii nr. 9/2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 988 din 13 decembrie 2017, paragraful 60.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329

C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

